

1. ΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΑΛΛΑΖΕΙ 40 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 17/01/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 17/01/2021

Σελίδα: 17

Από κοινού η επιμέλεια των παιδιών

Τι προβλέπει για τους διαζευγμένους γονείς το νομοσχέδιο για το Οικογενειακό Δίκαιο, το οποίο αλλάζει έπειτα από 40 χρόνια

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΑΡΟΥ**

Κοντεύουν σαράντα χρόνια από τότε που έγινε, το 1983, η γενναία μεταρρύθμιση του Οικογενειακού Δικαίου, γεγονός που καθόρισε για δεκαετίες τις σχέσεις μεταξύ των συζύγων αλλά και των γονιών με τα παιδιά τους. Από τότε έχει κυλήσει πολύ νερό στο αυλάκι.

Οι κοινωνικές μεταβολές, οι αλλαγές στις διαπροσωπικές σχέσεις, αλλά και στον ευαίσθητο και σύνθετο χώρο της οικογένειας είναι μεγάλες. Η ανάγκη της μεταρρύθμισης, κυρίως σε ό,τι αφορά την οργάνωση, σε σύγχρονες από παιδαγωγικής και ουσιαστικής πλευράς, των σχέσεων και των δύο γονιών με τα παιδιά τους είχε τεθεί ως προτεραιότητα από χρόνια.

Οι δυσκολίες ρύθμισης των οικογενειακών καταστάσεων στις περιπτώσεις κυρίως που οι γονείς έχουν αποφασίσει να τραβήξουν διαφορετικούς δρόμους, τα υπάρχουντα στερεότυπα και ποικίλες εμμονές και αγχώσεις, καθυστέρησαν τις απαιτούμενες αλλαγές κυρίως για το «καυτό» θέμα των σχέσεων των γονιών με τα παιδιά τους, όταν εκείνοι έχουν χωρίσει.

Οι νέες διατάξεις

Η κυβέρνηση, επιτέλους, φέρνει στη Βουλή την επόμενη εβδομάδα νομοσχέδιο μεταρρύθμισης του Οικογενειακού Δικαίου για το θέμα της συνεπιμέλειας των παιδιών των χωρισμένων γονιών, θέμα που συνεχίζει να προκαλεί σωρεία σκληρών αντιδικιών και δικών, που μόνον προς το συμφέρον των παιδιών δεν είναι. Ας δούμε τι προβλέπουν οι νέες διατάξεις του υπουργείου Δικαιοσύνης, ενώ ο αρμόδιος υπουργός Κωνσταντίνος Τσιάρας επικεφαλής να επιτευχθεί για αυτό το τόσο ευαίσθητο κοινωνικό θέμα δικαιοκρατικά συναινέσει.

Προβλέπεται, κατ' αρχάς, η από κοινού επιμέλεια των τέκνων. Για

πρώτη φορά στο Δικαίο μας θεσπίζεται το τεκμήριο (που σημαίνει πρέπει να υπάρχει λόγος για να μην ισχύσει) της επικοινωνίας με τον γονιό που δεν διαμένει με το παιδί στο 1/3 του συνολικού χρόνου της επικοινωνίας. Αυτή η πρόβλεψη είναι πολύ σημαντική, διότι ο δικαστής ξεκινάει από μία βάση, ότι ο γονιός που δεν μένει με το παιδί, έχει το δικαίωμα να το παίρνει και να ζει μαζί του για το 1/3 του συνολικού χρόνου της επικοινωνίας. Δηλαδή, να μην το παίρνει μόνον κάποιο Σαββατοκύριακο ή λίγες ημέρες το καλοκαίρι ή στις διακοπές, όπως συνήθως συμβαίνει, αλλά συχνότερα και σε τακτική βάση.

Καθοριστικές σημασίας είναι η ρύθμιση του νέου νόμου, ότι

Ο γονιός που δεν μένει με το παιδί έχει το δικαίωμα να το παίρνει και να ζει μαζί του για το 1/3 του συνολικού χρόνου της επικοινωνίας.

στο εξής (μετά την ψήφισή του), η άσκηση της γονικής μέριμνας για τα τέκνα των χωρισμένων γονιών θα γίνεται από κοινού, καθώς από κοινού ορίζεται να αποφασίζουν για τη ζωή των παιδιών τους, όπως για παράδειγμα την επιλογή σχολείου, την ιατροφαρμακευτική του περιθαλψή, την ονοματοδοσία καθώς και άλλα θέματα που αφορούν την καθημερινότητά τους. Η από κοινού γονική μέριμνα εκτιμάται από τους ειδικούς, που έλαβαν μέρος στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή υπό την προεδρία του επίτιμου εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, Ιωάννη Τέντε, πως θα συμβάλει στην ανάδειξη του κοινού ρόλου των γονιών και βέβαια θα έχει ως συνέπεια τη μείωση των

Το νομοσχέδιο που φέρνει η κυβέρνηση φιλοδοξεί να καθιερώσει τις προϋποθέσεις ώστε οι γονείς να μην αναλώνονται σε ατέρμονες διενέξεις και δικαστικές αντιπαράθεσεις και να μην πληγνύεται η ψυχοπνευματική ανάπτυξη των παιδιών.

αντιδικιών και την εμπέδωση νέων σχέσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των παιδιών, με γνώμονα πάντα το συμφέρον τους.

Η έννοια της αποξένωσης

Σημαντική είναι και η ρύθμιση με την οποία καθιερώνεται για πρώτη φορά σε νομοθετικό κείμενο η έννοια της γονικής αποξένωσης. Με τον τρόπο αυτό, το δικαστήριο θα πρέπει να συνεκτιμά για την απόφαση του, που αφορά τη σχέση γονιού-τέκνου, την ικανότητα και πρόθεση καθενός από τους γονείς να σέβεται τα δικαιώματα του άλλου, την εν γένει συμπεριφορά του κατά το προηγούμενο διάστημα, αλλά κυρίως την αποτροπή αποξένωσης

του παιδιού από τον γονιό που δεν μένει μαζί του.

Επίσης, καθιερώνονται οι προϋποθέσεις, ώστε οι γονείς να μην αναλώνονται σε ατέρμονες διενέξεις και δικαστικές αντιπαράθεσεις και να μην πληγνύεται η ψυχοπνευματική ανάπτυξη των παιδιών.

Η Διαμεσολάβηση

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι διατάξεις για την επίλυση των διαφορών των τέκνων από τη συνεπιμέλεια των τέκνων από τα χωρισμένα ζευγάρια, καθώς ο νόμος από μόνος του δεν αρκεί για να «σβήσει» κάθε μορφή αντιδικίας και διενέσεων. Και εδώ, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, αξιοποιείται ο θεσμός της Διαμεσολάβησης, δι-

λαδή του διακανονισμού και της επίλυσης των όποιων τριβών και αντιδικιών εκτός δικαστηρίων, από ειδικούς διαμεσολαβητές που ήδη υπάρχουν και στους οποίους ανατίθεται η λύση και αυτών των ευαίσθητων οικογενειακών διαφορών.

Προς τούτο ελήφθη υπόψη η εφαρμογή ως τώρα του θεσμού της Διαμεσολάβησης, που ισχύει και έχει έστω και δελιά δελιά αλλά σταθερά αποδοχή από τους πολίτες και τους δικηγόρους, όπως δείχνουν και τα στατιστικά δεδομένα της ειδικής επιτροπής που παρακολουθεί την εφαρμογή του νεοσύστατου θεσμού υπό την προεδρία του εμπειρονομικού, επίτιμου αρεοπαίτη Ιωάννη Χαμηλοθώρη.

Δεν αποκλείεται, μάλιστα, σύνομα η πρόβλεψη του νέου νόμου για το Οικογενειακό Δίκαιο να οδηγήσει στον νέο θεσμό του οικογενειακού διαμεσολαβητή, γεγονός που θα συμβάλει στην ομαλοποίηση των οικογενειακών σχέσεων των γονιών που πρέπει να ρυθμίσουν θέματα τα οποία αφορούν την ανατροφή των παιδιών τους και κατ' επέκταση την ομαλή και ορθή διαπαιδαγώγησή τους.

Τι γίνεται, όμως, με εκείνους, που παρά τις προβλέψεις του νέου νόμου, συνεχίζουν να αποκλείουν τον ένα γονιό από την επικοινωνία με το παιδί και παραβιάζουν τις νέες αρχές για την κοινή απόφαση για τα θέματα των τέκνων, ή στην πράξη οδηγούν το παιδί σε αποξένωση από τον γονιό που δεν μένει μαζί του;

Οι συνέπειες

Με τις προτεινόμενες διατάξεις για πρώτη φορά ορίζονται ενδεικτικά περιπτώσεις κακής άσκησης της επιμέλειας και για αυτές προβλέπονται συνέπειες.

Ανάμεσα τους είναι η γονική αποξένωση, η υπαίτια μη συμμόρφωση προς αποφάσεις και πράξεις δικαστικών αρχών που αφορούν τα παιδιά, η υπαίτια παράβαση των όρων της συμφωνίας των γονιών ή της δικαστικής απόφασης για την επικοινωνία του παιδιού με τον γονιό, η αδικαιολόγητη άρνηση του γονιού να καταβάλει τη διατροφή που επιδικάστηκε από το δικαστήριο ή συμφωνήθηκε μεταξύ των γονέων, η τέλεση οποιαδήποτε μορφή οικογενειακής βίας από τον γονιό εις βάρος του τέκνου κ.λπ.

Τέλος, παρέχεται η δυνατότητα στους γονείς, για τους οποίους οι δικαστικές αποφάσεις για την επιμέλεια των παιδιών τους δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες, να προσφύγουν δικαστικά και να αξιολογήσουν τα νέα δεδομένα, καθορίζοντας με τον νέο νόμο τη συνεπιμέλεια των τέκνων τους.